

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

K E N D E L S E

Afsagt den 20. maj 2020 af Østre Landsrets 19. afdeling
(landsdommerne Lone Kerrn-Jespersen, Nikolaj Aarø-Hansen og Mette Damgaard (kst.)).

19. afd. nr. S-847-20:

Anklagemyndigheden

mod

T

(cpr.nr. ...)

(advokat Claus Allan Bonnez, beskikket)

T har kæret Retten i Glostrups kendelse af 27. februar 2020 (A2-1023/2020) om opretholdelse af den foranstaltning i form af forvaring, som han blev idømt ved Højesterets dom af 26. november 1996.

T har nedlagt påstand om, at sagen udsættes med henblik på indhentelse af en ekstern lægelig undersøgelse, subsidiært at T prøveudskrives, mere subsidiært hjemvisning med henblik på Kriminalforsorgens fastsættelse af vilkår for prøveudskrivning. Endvidere anmodes landsretten om at udtale, at sagsbehandlingstiden udgør en krænkelse af Menneskerettighedskonventionens artikel 5, stk. 4.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Kæremålet har været behandlet mundtligt.

Supplerende oplysninger

Af en udtalelse om T af 19. januar 2003 fra Kriminalforsorgen, Anstalten ved Herstedvester, underskrevet af adm. overlæge Birgit Jessen-Petersen og cand. psyk. Tommy Lillebæk, fremgår bl.a.:

”Ultimo marts 2001 vurderede behandlergruppen, at forvarede befandt sig i en relativ tilbagetrukket og fastlåst situation. Hans afstandtagen over for anstaltens anbefaling af kønsdriftdæmpende behandling og utilfredshed med en række afsoningsmæssige forhold havde således ført til en generel uhensigtsmæssig afsoningssituation, som indsatte givet opfattede som en langvarig magtkamp.

Man besluttede på dette grundlag at imødekomme indsatte i hans anmodning om samtaler med psykolog Tommy Lillebæk. Forvarede har haft samtaler med Tommy Lillebæk siden foråret 2001. Han har i dette forløb været samarbejdsvillig, relativt åben og imødekommende og har tydeligvis profiteret af samtalerne. Han har opnået øget indsigt i sine intrapsyriske konflikter og et mere nuanceret syn på sin seksualitet og tidligere kriminalitet.

Det blev på et fællesmøde med forvarede og bistandsværgen B den 3. september 2002 vurderet, at der er grundlag for indsigtsgivende psykoterapi såvel som tilbagefaldsforebyggende behandling på et kognitivt grundlag. Det blev imidlertid samtidig vurderet, at forvarede især ville kunne profitere af sådanne behandlingsmæssige tiltag på et grundlag af kønsdriftdæmpende medikamentel behandling. Ligeledes betragtedes kønsdriftdæmpende behandling som en væsentlig forudsætning i recidivforebyggende øjemed.

Det er således fortsat anstaltens vurdering, at kønsdriftdæmpende medicinsk behandling bør indgå i det samlede behandlingstilbud.”

T indbragte Østre Landsrets kendelser af 18. januar 2015 og 16. december 2016, hvorved landsretten opretholdt foranstaltningen, for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol med påstand om, at frihedsberøvelsen var i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 1.

Domstolen fastslog ved dom af 9. juli 2019, at artikel 5, stk. 1, var krænket. Dommen indeholder i præmis 44 og 45 en gennemgang af lov om Retslægerådet og bekendtgørelsen om forretningsordenen for Retslægerådet. Præmis 46 indeholder endvidere et citat af Højesterets dom gengivet i UfR 2014.3511H. Af menneskerettighedsdomstolens præmisser fremgår endvidere bl.a.:

”B. Sagens realitet

1. Parternes anbringender

...

57. Slutteligt fastholdt klageren, at siden situationen var blevet fastlåst på grund af Retslægerådets begrænsede og tiltænkte formål, ville en udtalelse herfra ikke kunne betragtes som en ekstern undersøgelse. Han påpegede i denne forbindelse, at Retslægerådet behandler sagerne på grundlag af det allerede fremsendte skriftlige materiale og bevismateriale. Det har aldrig været tanken, at det er Retslægerådets medlemmer, som skal foretage selve mentalundersøgelsen (jf. præmis 43 ovenfor). Klageren havde i forbindelse med den fornyede prøvelse i 2016 på tilsvarende vis bedt Retslægerådet udtale sig om, hvorvidt det ville være formålstjenesteligt selv at undersøge klageren (jf. præmis 35 ovenfor). Ud fra klagerens synspunkt ville det med andre ord ikke tjene noget formål at adspørge Retslægerådet om hans farlighed, da alene Herstedvester Fængsels synspunkter ville blive forelagt rådet.

...

2. Domstolens bemærkninger

a) Generelle principper

61. De generelle principper i Konventionens artikel 5 blev for nyligt slået fast i eksempelvis *S., V. og A. mod Danmark* ([Storkammeret], nr. 35553/12 og to andre, præmis 73-76, 22. oktober 2018).

62. I henhold til artikel 5, stk. 1, litra a), skal ordet "domfældelse" i relation til den franske tekst (*condamnation*) forstås som samlet betegnelse for det at blive kendt skyldig, efter at det i overensstemmelse med loven er blevet fastslået, at der er blevet begået en forbrydelse, og det at blive idømt en straf eller anden frihedsberøvende foranstaltning (jf. eksempelvis *M mod Tyskland*, nr. 19359/04, præmis 87, ECHR 2009). Det i litra a) angivne ord "efter" betyder endvidere ikke blot, at "forvaringen" i tidsmæssige sammenhænge skal efterfølge "domfældelsen". Der skal være en tilstrækkelig årsagsforbindelse mellem den pågældende domfældelse og frihedsberøvelse. Den i litra a) krævede årsagsforbindelse er muligvis ikke længere intakt, hvis en afgørelse om ikke at løslade eller om på ny at anbringe den pågældende person i forvaring blev truffet på et grundlag, som ikke var foreneligt med målsætningerne i den oprindelige afgørelse (truffet af en domstol), eller på en vurdering, der i relation til disse målsætninger var urimelig (jf. bl.a. den ovenfor citerede sag *H.W. mod Tyskland*, præmis 102, med yderligere henvisninger).

63. I de tilfælde, hvor det er lang tid siden, at de nationale domstole med bistand fra en lægefaglig ekspert har foretaget en vurdering af den domfældtes farlighed, vil det som regel være nødvendigt at indhente en nyere ekspertudtalelse for tilstrækkeligt at kunne belyse de relevante kendsgerninger vedrørende en persons aktuelle farlighed. Når den domfældte har været anbragt i samme fængsel i lang tid, og situationen tilsyneladende er fastlåst, er det endvidere særligt vigtigt også at konsultere en ekstern ekspert for at få nye forslag til, hvordan den påkrævede terapeutiske behandling kan initieres (jf. den ovenfor citerede sag *H.W. mod Tyskland*, præmis 112). Domstolen bemærker i denne henseende, at en afgørelse om ikke at løslade en indsat, fordi han fortsat frembyder en fare for offentligheden, kan blive uforenelig med formålet med den dømmende rets afgørelse om sikkerhedsforvaring, såfremt den pågældende persons anbringelse i forvaring og varetægtsfængsling baseres på risikoen for, at han begår ny kriminalitet, og han derved samtidig fratages fornødne midler, såsom velegnet terapi, der kan dokumentere,

at han ikke længere er farlig. Domstolen har fastslået, at under disse omstændigheder vil en forvaringsforanstaltning, der oprindeligt var forenelig med artikel 5, stk. 1, litra a), som udgangspunkt blive ændret til vilkårlig frihedsberøvelse og dermed være uforenelig med den anførte bestemmelse” (præmis 112 smst., jf. også i relation til anden retspraksis *C.W. mod Schweitz*, nr. 67725/10, præmis 47-48, 23. september 2014, og *Ilmseher mod Tyskland* [Storkammeret], nr. 10211/12 og 27505/14, præmis 130, 4. december 2018).

64. For så vidt angår prøvelse af den i henhold til Konventionens artikel 5, stk. 4, psykiatriske forvaring af en person, der betragtes som værende sindssyg efter artikel 5, stk. 1, litra a), har Domstolen endvidere bekræftet, at når det er et stykke tid siden, at den nyeste lægefaglige vurdering blev udarbejdet, og situationen er fastlåst som følge af manglende tillid til personalet på den institution, som den pågældende person er anbragt på, bør de nationale myndigheder “som minimum indhente en udtalelse fra en ekstern lægefaglig ekspert” (jf. den ovenfor citerede *sag Ruiz Rivera*, præmis 64, og modsætningsvist *M.T. mod Estland*, nr. 75378/13, præmis 68, 23. oktober 2018).

b) Anvendelse af disse principper i den foreliggende sag

65. Det primære spørgsmål i nærværende sag omhandler, hvorvidt der var tilstrækkelig årsagsforbindelse efter Konventionens artikel 5, stk. 1, litra a), mellem den af landsretten afsagte straffedom af 1. maj 1996 over klageren og den i henhold til samme domstols kendelse af 28. januar 2015 fortsatte frihedsberøvelse af klageren. Domstolen gentager i denne henseende, at “domfældelse” i henhold til artikel 5, stk. 1, litra a), betegner det at blive kendt skyldig i at have begået en forbrydelse, og det at blive idømt en straf eller anden frihedsberøvende foranstaltning (jf. præmis 62 ovenfor). Det er ubestridt, at klagerens fortsatte forvaring ikke kan retfærdiggøres i medfør af artikel 5, stk. 1, litra b) til f).

66. Det er endvidere ubestridt, at klagerens forvaringsdom, siden hans domfældelse i 1996, jf. straffelovens § 72, jævnligt har været genstand for prøvelse, og at der hver gang er blevet indhentet en ny vurdering fra de lægefaglige eksperter i Herstedvester Fængsel.

67. Klageren kærede byrettens kendelse af 13. oktober 2014 vedrørende opretholdelse af hans forvaringsdom til landsretten og henviste i den forbindelse til Konventionens artikel 5 samt gjorde gældende, at der var behov for en ekstern ekspertvurdering. Han påpegede bl.a., at han havde været frihedsberøvet i mere end 19 år, og at situationen var blevet fastlåst, fordi han havde nægtet at lade sig kemisk kastrere.

68. Landsretten var ikke enig heri og henviste til Højesterets afgørelse af 4. september 2014 i en anden sag (jf. præmis 28 og 46 ovenfor). Domstolen bemærker dog, at den pågældende sag omhandlede en person, som var blevet dømt til anbringelse i psykiatrisk afdeling, og som påstod, at det var uforeneligt med Konventionens artikel 5 at opretholde en tidsbegrænset frihedsberøvende foranstaltning alene på grundlag af en udtalelse fra en ekspert, der var tilknyttet den institution, hvori han var anbragt. Højesteret gav ikke den pågældende person medhold heri. Retten bemærkede, at domstolene ikke er bundet af institutionens indstillinger, og fandt, at domstolenes mulighed for, om nødvendigt, at forelægge en sag for Retslægerådet, sikrer mod vilkårlighed i afgørelser om fortsat frihedsberøvelse i overensstemmelse med de krav, der følger af artikel 5. Ifølge Domstolens oplysninger uddybede landsretten dog ikke på daværende tidspunkt, hvor-

for den ikke anså det for nødvendigt at forelægge sagen for Retslægerådet eller en anden ekstern ekspert.

69. Domstolen er dog bekendt med, at landsretten i sin afgørelse af 28. januar 2015 vedrørende opretholdelse af klagerens idømte foranstaltning, og den som følge heraf indrakte afvisning af klagerens anmodning om at indhente en udtalelse fra en ekstern ekspert, var blevet forelagt en række forhold, som retten havde lagt til grund for afgørelsen om, at forvaringen skulle opretholdes for at imødegå en nærliggende fare for tilbagefald til meget alvorlig sædelighedskriminalitet, hvilket klageren tre gange tidligere var blevet dømt for i perioden 1989 til maj 1996.

70. Landsretten lagde i klagerens sag navnlig vægt på lægeerklæringerne, herunder den nyeste erklæring af 3. februar 2014, som var udarbejdet af konsulterende psykiater, [E.P.], der var tilknyttet Herstedvester Fængsel. Den pågældende ekspert udtalte (jf. præmis 22 ovenfor), at hun gentagne gange havde forsøgt at italesætte emnet om kønsdriftdæmpende behandling, som var en betingelse for at få tilladelse til uledsaget udgang og udstationering, men at klageren, primært af somatiske årsager, helt havde afvist idéen. Klageren blev ligeledes tilbudt samtaleterapi, men hun understregede, at det fortsat var hendes vurdering, at klageren var i væsentlig fare for at falde tilbage til kriminalitet ligeartet med de tidligere pådømte forbrydelser, medmindre han fik kønsdriftdæmpende medicin.

71. Landsretten var endvidere blevet forelagt klagerens forklaring for byretten, som bekræftede, at han af somatiske årsager var afvisende overfor kønsdriftdæmpende behandling. Han ønskede derudover ikke at have kontakt med psykologerne og psykiaterne "da det ikke gjorde noget godt for ham" (jf. præmis 23 ovenfor). Landsretten var endvidere i besiddelse af et af klageren affattet brev, dateret 8. september 2014 (jf. præmis 24 ovenfor), hvoraf det bl.a. fremgik, at han var villig til at genoptage samtaleterapien med T.L., og at han følte sig klar til at indlede langsigtet terapi.

72. Domstolen er derfor af den opfattelse, at landsretten i sin afgørelse havde taget den nyeste lægeudtalelse og klagerens syn herpå i betragtning, og på grundlag heraf konkluderede, at der fortsat var en væsentlig risiko for, at klageren ville falde tilbage til ligeartet kriminalitet, såfremt han ikke modtog kønsdriftdæmpende behandling, at han fortsat afviste at modtage den pågældende kønsdriftdæmpende behandling, og at han fortsat nægtede at have kontakt med psykologerne og psykiaterne i Herstedvester Fængsel.

73. Domstolen bemærker i tillæg hertil, som påpeget af regeringen, at det i mentalerklæringen af 14. september 1995 (jf. præmis 10 ovenfor) endvidere blev konkluderet, at "klageren ikke er egnet til psykoterapi, idet han, som følge af sine særlige personlighedstræk og til trods for, at han er bevidst om konsekvenserne, gennem sine mentale forsvarsmekanismer udviser stor psykisk modstand mod psykoterapeutiske tiltag ...".

74. Domstolen bemærker også, at landsretten ved domsafsigelse den 28. januar 2015 havde forelagt klagerens sag for Retslægerådet to gange, nemlig i november 1995 og i januar 2007. Retslægerådet anbefalede i forbindelse med forelæggelsen i 2007, at klageren modtog kønsdriftdæmpende medikamenter, hvilket han tilsyneladende var motiveret til på daværende tidspunkt. Rådet bemærkede endvidere, at selvom klageren indledningsvist havde afvist samtaleterapi med psykologerne eller psykiaterne i Herstedvester Fængsel, havde han på det seneste gjort brug heraf, f.eks. i perioden 2001 til 2003, hvor

han havde samtaler med psykologen T.L., og i den efterfølgende toårige periode deltog han i samtaler med en af fængslets faste psykologer.

75. Domstolen har endvidere lagt vægt på oplysningerne om, at Retslægerådet er et uafhængigt organ, hvis opgave det er at afgive lægevidenskabelige og farmaceutiske skøn til offentlige myndigheder i sager om enkeltpersoners retsforhold. Rådet består af indtil 12 læger. Klageren har ikke påstået, at en eller flere af rådets medlemmer var tilknyttet Herstedvester Fængsel, og han er efter Domstolens opfattelse heller ikke fremkommet med overbevisende argumenter, der kan føre til den konklusion, at Retslægerådet overordnet set ikke er kvalificeret til at fungere som en ekstern ekspert.

76. Landsretten afviste dog i den pågældende sag klagerens specifikke anmodning om at indhente en ekstern ekspertudtalelse fra enten Retslægerådet eller en anden i forbindelse med sagen beskikket ekspert, selv om klageren på daværende tidspunkt have været anbragt i forvaring i næsten 19 år, nemlig siden dommen af 1. maj 1996. Derudover var der sidst indhentet en eksterne ekspertudtalelse i 2007, hvor Retslægerådet havde afgivet en udtalelse.

77. Landsretten bemærkede, at klageren fortsat nægtede at have kontakt med psykologerne og psykiaterne i Herstedvester Fængsel. Der var for landsretten blevet fremlagt erklæring af 31. oktober 2011, udarbejdet af konsulterende psykiater, E.P., hvoraf det *bl.a.* fremgik, at “[klageren] føler bitterhed og vrede over for fængslet (hele systemet), der er så ekstrem, at samtaler om dette emne resulterer i en nedadgående spiral, hvor klageren til tider ender med at fremsætte verbale trusler”. I sit brev af 8. september 2014 havde klageren dog anført, at han var villig til at genoptage samtalerterapien med psykologen T.L., som han tilsyneladende ikke anså for at være tilknyttet Herstedvester Fængsel. Domstolen bemærker derudover, at det lægefaglige personale siden klagerens anbringelse i Herstedvester Fængsel i 1997 løbende havde anbefalet og opfordret klageren til at modtage kønsdriftdæmpende behandling, og at han, med undtagelse af en kort periode omkring 2006, løbende havde afvist at modtage den pågældende behandling. Det er som følge heraf Domstolens opfattelse, at situationen var blevet fastlåst, fordi klageren og det lægefaglige personale i Herstedvester Fængsel var ude af stand til at samarbejde om at reducere klagerens farlighed.

78. Der mindes om, at det i den pågældende situation er særligt vigtigt også at konsultere en ekstern ekspert for at få nye forslag til, hvordan den påkrævede terapeutiske behandling kan initieres (jf. præmis 63 og 64 ovenfor). Det er som følge heraf Domstolens vurdering, at landsretten i forbindelse med den fornyede prøvelse i 2015 ikke i tilstrækkelig grad havde fået belyst de relevante kendsgerninger for så vidt angår nødvendigheden af klagerens fortsatte forvaring, idet der ikke blev gjort forsøg på at indhente en ny vurdering heraf fra en ekstern lægefaglig ekspert.

79. Spørgsmålet er derfor, om klageren fortsat kan påstå, at hans rettigheder er blevet krænket, når landsretten i den forudgående fornyede prøvelse, der førte til afgørelsen af 16. december 2016 om at opretholde foranstaltningen, tidligere havde indhentet en ekstern ekspertudtalelse fra Retslægerådet den 22. august og 21. september 2016 i tillæg til de af konsulterende psykiater i Herstedvester Fængsel, E.P., udarbejdede lægeerklæringer af 11. august 2015 og 27. juli 2016.

80. Domstolen gentager, at myndighederne skal opfylde to betingelser, for at klageren ikke længere kan anses for at have fået krænket sine rettigheder: anerkende, som minimum i det væsentlige, at der er sket en overtrædelse af Konventionen, og tilkende "pas-sende godtgørelse" til klageren (jf. *Amuur mod Frankrig*, præmis 36, *Reports of Judgments and Decisions* 1996-III, jf. også nyere retspraksis *Mory og Benc mod Slovakiet*, nr. 3912/15 og 7675/15, præmis 25, 22. januar 2019, samt *Rooman mod Belgien* [Storkammeret], nr. 18052/11, præmis 129, 31. januar 2019).

81. Klageren påberåbte sig Konventionens artikel 5 i forbindelse med den fornyede prøvelse i både 2015 og 2016. I sagen fra 2016 udtalte landsretten sig ikke specifikt om klagerens påstand, og der er ingen indikation på, at den fandt, at de tidligere sager havde været mangelfulde. Den afviste ganske vist ikke endnu engang hans anmodning om en ekstern ekspertudtalelse ved at henvise til Højesterets afgørelse af 4. september 2014. Den godkendte derimod hans anmodning og indhentede to udtalelser fra Retslægerådet. Selvom tilladelsen til at indhente en ekstern ekspertudtalelse i forbindelse med den fornyede prøvelse i 2016 kunne have afhjulpet manglen i den fornyede prøvelse i 2015, som dannede grundlag for landsrettens afgørelse, hvor klagerens anmodning om at indhente en ekstern ekspertudtalelse ikke blev imødekommet, er Domstolen ikke overbevist om, at landsretten derved i det væsentlige anerkendte, at Konventionens artikel 5 var blevet overtrådt.

82. Domstolen afviser derfor regeringens tidligere fremsatte indsigelse, som blev ind-draget under sagens realitet (jf. præmis 51 ovenfor).

83. Domstolen gentager med hensyn til det ovenfor anførte, at landsretten i sin afgørelse af 28. januar 2015 ikke i tilstrækkelig grad havde fået belyst de relevante kendsgerninger for så vidt angår nødvendigheden af klagerens fortsatte forvaring, idet der ikke blev gjort forsøg på at indhente en ny vurdering heraf fra en ekstern lægefaglig ekspert. Ret-tens afgørelse om ikke at løslade klageren eller idømme ham en mere lempelig straf end forvaring blev derfor ikke truffet på grundlag af en rimelig vurdering i overensstemmel-se med de med landsrettens dom af 1. maj 1996 tilsigtede målsætninger.

84. Der er som følge heraf sket en krænkelse af Konventionens artikel 5, stk. 1."

Forklaring

T har supplerende forklaret bl.a., at det rettelig var en psykolog, der i behandlingsøjemed, spurgte ham, om han ikke kunne komme med et eksempel på sin vrede, og det var det, der var grunden til, at han fremkom med den metafor, han fortalte om i byretten, og som senere resulterede i, at han blev dømt for trusler.

Når han i byretten kaldte det "nødværge", hang det sammen med, at der efter hans opfattelse ville være sket noget endnu værre af en anden karakter, hvis han ikke havde taget pigen ind i bilen.

Hans springtur varede kun fra omkring kl. 14.30 til senere samme aften. Han er ikke sigtet for ny kriminalitet i forbindelse med flugten. I den første dom var der en fejl, idet der stod ”og” i stedet for ”jf.”, og det gjorde, at man troede, at han var blevet dømt for fuldbyrdet voldtægt. Fejlen blev først rettet efter mange år. Han begik ikke fuldbyrdet voldtægt, selvom han tænkte på det. Men det er ikke rigtigt, når man maler et billede af, at han er så grov.

Han har flere gange under sin afsoning søgt hjælp. For mange år siden blev han tilbudt en behandling af personer, der ikke havde noget med Herstedvester at gøre. Det hang sammen med, at der blev givet en særbevilling til anstaltens Y-afdeling, som var en forsøgsordning, der stod for et cognitive skills-program. Det var en visitationsordning. Afdelingen blev ledet af Tommy Lillebæk, der var chefpsykolog. Han var derovre omkring hver 14. dag igennem 4-6 måneder. Det gik rimelig godt. Afdelingen var uafhængig af Herstedvester, og behandlingen var helt anderledes end behandlingen i Herstedvester. Men hver gang, han havde været der, skulle resultatet afleveres til Herstedvester. Tommy Lillebæk ville gerne have, at han kom videre med mere frihed. Det skyldtes, at Tommy Lillebæk mente, at det var nemmere at behandle ham under sådanne forhold. I dag er ordningen blevet permanent, men Tommy Lillebæk er der ikke længere. Hvis han fik mulighed for at komme i et åbent fængsel, ville han nok gerne tage imod det. Han har efterfølgende fået aktindsigt, der viser, at Tommy Lillebæk mente, han skulle have et psykoterapeutisk forløb, og at det ville kunne bringe ham videre, men at Herstedvesters behandlingspersonale mente, han skulle have en medicinsk kastration.

Han har i mange år forgæves forsøgt at få et tilsvarende samtaleforløb i gang med personalet på Herstedvester. Det eneste, de vil tale med ham om, handler om at motivere ham til medicinsk kastration. Han kan derimod ikke få lov til at få eksterne terapeuter. Han har dog fået lov til at få besøg af Tommy Lillebæk. Han mener, at Tommy Lillebæk i dag er privatpraktiserende konsulent eller psykolog, men han betaler ham ikke for at komme. De sidste to samtaler med Nancy er gået rigtig godt, fordi hun til hans store forundring er begyndt at tale med ham. Han har dog ikke kunnet få aktindsigt i disse samtaler på grund af Covid-19.

Hvis en ekstern læge også måtte komme frem til, at han skal have en medicinsk kastration, vil han fortsat ikke overveje det. Det vil være en falliterklæring svarende til at skyde mordere.

Han har tidligere afslået at blive overført til en lukket afdeling på et åbent fængsel. Han har fået at vide, at han ikke vil få udgang, medmindre han bliver medicinsk kastreret. Han ønsker af princip, af helbredsmæssige grunde og af hensyn til sin værdighed ikke at tage kønsdriftsdæmpende medicin.

Han forsøger at få en god afsoning og være konstruktiv. Efter at have fået aktindsigt har han imidlertid fået det indtryk, at der i systemet er utrolig mange inkompetente mennesker med meget høje uddannelser. Han vil gerne lære af sine fejl, men han synes ikke, at systemet eller retssystemet lærer af sine fejl.

Landsrettens begrundelse og resultat

Sagen angår, om den forvaringsdom, som T blev idømt ved Højesterets 26. november 1996, skal opretholdes.

Efter straffelovens § 72, stk. 1, påhviler det anklagemyndigheden at påse, at en foranstaltning efter §§ 68, 69 eller 70 ikke opretholdes i længere tid og videre omfang end nødvendigt. Ved vurderingen af, om forvaring idømt efter § 70 skal opretholdes, skal der lægges vægt på, om det fortsat er nødvendigt at opretholde forvaringen under hensyn til fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Det fremgår af Retslægerådets udtalelse af 10. december 2019 bl.a., at tidligere behandling i form af samtaleforløb er vurderet uden effekt i forhold til at imødegå risikoen for ny sædelighedskriminalitet, og at T gennem årene ikke har formået at indgå i psykoterapeutiske samtaleforløb med mere generelt behandlingssigte. Endvidere fremgår, at der i en årrække har været bestræbelser på at motivere T for kønsdriftsdæmpende medicinsk behandling, hvilket han har afslået og reageret på med vrede og tidvis truende adfærd. Retslægerådet udtaler endvidere, at T har betydelige vanskeligheder med at kontrollere affekter og impulser; han bagatelliserer den pådømte kriminalitet såvel som undvigelsen i 2017 og andre vilkårsbrud, at han efter Retslægerådets opfattelse uændret må antages at udgøre en nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og at der derfor ikke kan anbefales ændringer i den idømte foranstaltning.

Han er den 1. november 2017 dømt for overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 1, ved fra den 9. marts 2017 ca. kl. 14.40 til den 10. marts 2017 ca. kl. 00.15 at være flygtet under en led-saget udgang. Ved landsrettens ankedom af 18. juni 2019 blev tiltalte endvidere fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, jf. § 89, ved fremsættelse af trusler mod en speciallæge på Anstalten ved Herstedvester.

T har også for landsretten i bestemte vendinger gentaget, at han ikke ønsker at blive behandlet med kønsdriftsdæmpende medicin.

Efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger om T tiltræder landsretten af de grunde, der er anført af byretten – og uanset at T for landsretten har forklaret, at han har fremsat ønske om samtalebaseret behandling – at det fortsat er nødvendigt at opretholde den idømte forvaring, jf. straffelovens § 72.

Det tiltrædes endvidere af de grunde, som byretten har anført, at Retslægerådets udtalelse i sagen må anses for at udgøre en sådan ekstern ekspertudtalelse, som efter artikel 5 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention bør indhentes ved afgørelsen af spørgsmålet om fortsat forvaring i en situation som den foreliggende. Der henvises herved tillige til, at Menneskerettighedsdomstolen ved dommen afviste tilsvarende anbringender, som T har anført for landsretten, jf. gengivelsen af tiltaltes anbringender for Menneskerettighedsdomstolen i dommens præmis 57 sammenholdt med præmis 75.

Landsretten tiltræder, at den samlede sagsbehandlingstid, der nu udstrækker sig til ca. 2½ år, må anses for at udgøre en overtrædelse af kravet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 4, om en hurtig afgørelse.

Hverken dette eller det forhold, at frihedsberøvelsen i form af forvaring af T i den periode, som var genstand for Menneskerettighedsdomstolens dom af 9. juli 2019, som fastslået ved denne dom skete i strid med bestemmelsen i menneskerettighedskonventionens artikel 5, stk. 1, medfører, at den opretholdelse af forvaring, som landsretten i denne sag skal tage stilling til, har karakter af vilkårlig frihedsberøvelse i strid med menneskerettighedskonventionens artikel 5, stk. 1.

Der er på den anførte baggrund endvidere ikke grundlag for at tage påstandene om prøveudskrivning eller hjemvisning af sagen med henblik på fastsættelse af vilkår for prøveudskrivning til følge.

Landsretten stadfæster derfor byrettens kendelse, således at forvaringsforanstaltningen oprettholdes.

Statskassen betaler sagens omkostninger for landsretten.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.